May 30, 2011

בנק לאומי לישראל בע"מ
בנק לאומי למשכנתאות בע"מ

Standard & Poor's Maalot
רחוב אבא הלל סילבר 12
רמת גן, 52506
טל: 03-7539700
פקס: 03-7539710
www.maalot.co.il

אנליסט אשראי ראשי:
Magar Kouyoumdjian, לונדון, magar_kouyoumdjian@standardandpoors.com
אנליסט אשראי משני:
ניר עמיקם, תל אביב, nir_amikam@standardandpoors.com

תוכן עניינים

שיקולים עיקריים לדירוג
תחזית דירוג

The McGraw-Hill Companies

תמצית:

בנק לאומי לישראל
בנק לאומי למשכנתאות

דירוג המנפיק - בנק לאומי לישראל
ilAA+/Stable

דירוג המנפיק – בנק לאומי למשכנתאות
ilAA+/Stable

שיקולים עיקריים לדירוג

דירוג קבוצת בנק לאומי משקף את הערכתנו על מיקומו כאחת משתי הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל, מבנה המקורות ופוזיציית הנזילות הטובים שלו, תמהיל הכנסות מגוון ותמיכה ממשלתית צפויה במקרה הצורך. גורמים מקזזים כוללים את פרופיל סיכון האשראי הגבוה יחסית נוכח ריכוז הפעילות בשוק המקומי והחשיפה לאשראי מסחרי לקונגלומרטים ממונפים בענפים מסוימים. המשך עליית המחירים בענף הנדל"ן למגורים מעלה את הסיכון לתיקון חד שעלול לפגוע בצמיחה הכלכלית של המשק ולפגוע באיכות תיק האשראי. דירוג הבנק לוקח בחשבון את אופיו הבוגר והתחרותי של ענף הבנקאות בישראל אשר עשוי להגביל את צמיחת הנכסים בטווח הבינוני.

יחסי ההון של הבנק השתפרו לאור צמיחה של אשראי עם פרופיל סיכון נמוך יותר ושיפור ברווחיות של הבנק. למרות זאת אנו מעריכים כי הריכוזיות במשק הישראלי מחייבת כרית הון גבוהה יותר ממדינות מפותחות אחרות.

לאור חשיבותו הגבוהה של לאומי למערכת הפיננסית המקומית בישראל, S&P Maalot רואה בבנק לאומי כבנק החשוב אסטרטגית (systemically important) למדינת ישראל. הערכתנו היא, כי ממשלת ישראל דוגלת בהתערבות במערכת הבנקאית במידת הצורך ואנו מצפים כי הממשלה תתמוך בבנק לאומי במידת הצורך, כפי שהוכח בעבר.

כתוצאה מהשיפור בסביבה הכלכלית בישראל, הפרשה לחובות מסופקים ירדה משמעותית בשנת 2010 לכ- 0.3% מתיק האשראי הממוצע וזאת בהשוואה לשיא של כ- 1% בשנת 2008. אך האשראי הבעייתי בבנק לאומי ממשיך להיות גבוה כאשר אשראי בעייתי (הכולל הלוואות בפיגור מעל 90 ימים, הלוואות בארגון מחדש והלוואות בפיגור זמני) קטן במעט בלבד ועומד על כ- 6% מסך האשראי נכון לסוף 2010 (6.1% בשנת 2009). צמיחת האשראי המואצת לא באה לידי ביטוי בהפרשה לחובות מסופקים, בעיקר בתחום המשכנתאות בו ההפרשה נמוכה מדי. אנו מצפים להמשיך לראות רמת סיכון גבוהה ב- 12 החודשים הקרובים, בעיקר כתוצאה מחוסר היציבות הפוליטית באזור וחוסר הוודאות בכלכלה העולמית. אנו רואים בריכוזיות האשראי בישראל, אשר הכלכלה בה פתוחה לחו"ל אך גם פגיעה למשברים גלובליים, ובמיוחד חשיפה גדולה למגזר העסקי ולקבוצות לווים גדולות מקומיות כסיכון מבני לבנקים בישראל.

S&P Maalot. All rights reserved. No reprint or dissemination without S&P Maalot's permission. See Terms of Use/Disclaimer on the last page.

הצמיחה העסקית והירידה המשמעותית בהפרשה לחובות מסופקים תמכו בשיפור בביצועים הפיננסיים של הבנק, החל מהחצי השני של 2009 ולאורך שנת 2010. למרות צמיחה משמעותית באשראי, המרווחים הנמוכים פגעו ברווח מפעילות מימון. ההוצאות התפעוליות עלו בשנת 2010 גם כתוצאה מהוצאות מיוחדות בגין שכר עובדים. להערכתנו, ההפרשה הנמוכה לחובות מסופקים היא לא ברת קימה. אולם תחת תסריט הבסיס שלנו אנו מצפים להמשיך לראות ביצועיים פיננסיים נאותים כתוצאה מתמהיל הכנסות רחב לקבוצה, המשך הגידול באשראי והצפי להמשך עליית הריבית בשוק.

למרות ההשפעה השלילית של הצמיחה המואצת באשראי בשנת 2010, מבנה המקורות והנזילות נותרו חזקים כאשר יחס אשראי לפיקדונות עומד על 94% בסוף 2010. אנו מצפים שצמיחת הפיקדונות של הבנק תהנה מהמשך עליית הריבית בשנה הקרובה. אנו מעריכים את ההון המותאם סיכון של בנק לאומי כמתון בלבד, כפי שבא לידי ביטוי במודל ה- RAC (risk adjusted capital) הפנימי של Standard & Poor's. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 עמד ה- RAC על 5.9% לאחר התאמות לפיזור וריכוזיות (6.4% לפני התאמות). עם יחס הון רגולאטורי רובד 1 לרכבי סיכון של 8.6% ויחס הון כולל לרכבי סיכון של 15.1%, הבנק נמצא משמעותית מעל לדרישות ההון הרגולטוריות. עיקר ההבדל בין מודל ה- RAC שלנו ובין יחס ההון רובד 1 לרכבי סיכון הרגולטורי הוא המשקל הגדול יותר לאשראי עיסקי בישראל וחיוב נוסף בגין פיזור גאוגראפי נמוך. הבנק מעריך כי החלת התקן החדש בגין חובות פגומים החל משנת 2011 תקטין את ההון ב- 669 מליון ש"ח ולכן תקטין ההון מותאם סיכון (RAC) בכ- 0.25% בלבד.

דירוג בנק לאומי למשכנתאות מתבסס על הגדרתו על ידינו כחברת ליבה בקבוצת לאומי. לפי מתודולוגית S&P דירוג חברה בת המוגדרת כפעילות ליבה של חברת אם יהיה זהה לדירוגה של חברת האם. על כן דירוגו בנק לאומי למשכנתאות זהה (ilAA+) לדירוג בנק לאומי לישראל. הגדרתו של בנק לאומי למשכנתאות כחברת ליבה בקבוצת לאומי, נובעת בעיקר מהאינטגרציה התפעולית, הארגונית והפיננסית של השניים.

תחזית דירוג

תחזית הדירוג היציבה משקפת את השקפתנו שהפרופיל הפיננסי של בנק לאומי הראה עמידות יחסית להאטה האחרונה וצפוי ליהנות מהצמיחה הנוכחית. בנוסף התחזית היציבה נתמכת בשיפור צפוי ברווחיות הבנק הנובעת מתמהיל הכנסות המגוון שלו, ומהמשך צמיחת אשראי.

התחדשות הלחץ על הפרופיל פיננסי של בנק לאומי — האטה מחודשת בכלכלה המקומית וסביבת הפעילות, אשר יביאו לפגיעה באיכות הנכסים, הביצועים הפיננסיים (הפרשה לחובות מסופקים מעל ל- 1%) וההון של הבנק (RAC מתחת ל- 5%) — עלולה להביא ללחץ שלילי על הדירוגים. המשך עליית המחירים בענף הנדל"ן למגורים מעלה את הסיכון לתיקון חד שעלול לפגוע בצמיחה הכלכלית של המשק ולפגוע באיכות תיק האשראי. עלייה משמעותית ברמת חוסר הוודאות הפוליטית בישראל יכולה גם היא להשפיע על פרופיל הבנק ועלולה להשפיע לרעה על הדירוג של הקבוצה.

S&P Maalot. All rights reserved. No reprint or dissemination without S&P Maalot's permission. See Terms of Use/Disclaimer on the last page.

המשך השיפור בסביבה הכלכלית בא פועל בנק לאומי, סיום לחשש מפני בועה בשוק הנדל"ן בישראל, ועלייה מהותית באיכות נכסי האשראי של הבנק תוך שמירה על נזילות טובה, עשויים להיות גורמים שיתמכו בהעלאת דירוג הקבוצה. יחסי הון חזקים יותר יכולים גם הם להוות נקודת חוזק לדירוג.

מאמרים קשורים

- Dec. 6, 2010 **Bank Capital Methodology And Assumptions**
- Feb. 16, 2011 **Principles Of Credit Ratings**
- April 22, 2009 **Group Methodology**

את המאמרים המוזכרים לעיל ניתן למצוא באתר *http://www.standardandpoors.com*

דירוגי S&P Maalot מבוססים על מידע שנתקבל מהחברה וממקורות אחרים אשר S&P Maalot מאמינה כי הנם מהימנים. S&P Maalot אינה מבקרת את המידע שנתקבל ואינה מאמתת את נכונותו או שלמותו.

מובהר בזאת כי דירוג S&P Maalot אינו משקף סיכונים הקשורים ו/או הנובעים מהפרות, במעשה או במחדל, של איזו מן ההתחייבויות הכלולות במסמכי האג"ח ו/או אי נכונות או אי דיוק באילו מן המצגים הכלולים במסמכי הקשורים להנפקת האג"ח נשוא דירוג זה, דוח S&P Maalot או העובדות שבבסיס חוות הדעת שניתנו לS&P Maalot כתנאי לקבלת הדירוג, פעולות או מחדלים שבוצעו במרמה או הונאה או כל פעולה אחרת בניגוד לדין.

הדירוגים עשויים להשתנות כתוצאה משינויים במידע המתקבל, או מסיבות אחרות. אין לראות בדירוג משום הבעת דעה לגבי מחיר ניירות הערך בשוק הראשוני או המשני. אין לראות בדירוג משום הבעת דעה על כדאיות קניה, מכירה או החזקה בנייר ערך כלשהו.

© כל הזכויות שמורות לS&P Maalot. אין להעתיק, לצלם, להפיץ או לעשות כל שימוש מסחרי בתמצית זו ללא הסכמת S&P Maalot, למעט מתן העתק מן הדוח במלואו תוך ציון המקור למשקיעים פוטנציאליים באגרת החוב נשוא דוח דירוג זה לצורך קבלת החלטה בדבר רכישת אגרת החוב האמורה.

S&P Maalot. All rights reserved. No reprint or dissemination without S&P Maalot's permission. See Terms of Use/Disclaimer on the last page.